

هایش سراسری گیاهان دارویی

یاری ۱۳۹۱ شنبه ۸ نیامد

اثر عصاره آنفوزه بر متابولیسم گلوکز و لیپوپروتئین‌های خون رت‌های نر ویستار

علیرضا ایوبی^{*}، جواد آرشامی^{**}، رضا ولی زاده^{***}، زهرا موسوی^{****}، محسن ابوالفضلی^{*}، امیر موسائی^{*****}

^{*}دانشجویان کارشناسی ارشد فیزیولوژی دام، گروه علوم دام، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

^{**}دانشیار فیزیولوژی دام، گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

^{***}استاد تدبیه دام، گروه علوم دام، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

^{****}استاد دیبار پاتوفیزیولوژی، گروه پاتوفیزیولوژی، دانشکده دامپرورشی، دانشگاه فردوسی مشهد

^{*****}دانشجوی دکتری تدبیه دام، گروه علوم دام، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

ayyoubi.ar@gmail.com

مقدمه و هدف: گیاه آنفوزه (*Ferula Asafoetida*) متعلق به خانواده *Apiaceae* است. ترکیبات اصلی واجد خواص دارویی آنفوزه شامل رزین، صمغ و روغن‌های ضروری است. وجود ترکیبات مختلف بويژه ترکیبات گوگردی سبب ایجاد خواص آنتی اکسیدانی آنفوزه شده است. هدف از پژوهش حاضر بررسی اثرات مفید و یا زیانیار احتمالی این عصاره بر ساخت و ساز قند و چربی خون رت‌های نر ویستار است.

مواد و روش‌ها: تعداد ۳۲۶ سر رت نر (متوسط وزن ۴۲۰-۲۵۰ گرم) در ۴ گروه ۸ تابی تقسیم و تیمارها بطور تصادفی اختصاص یافت. گروه‌های آزمایشی شامل کنترل (عدم دریافت عصاره) و گروه‌های بعدی به ترتیب میزان ۷۵، ۱۵۰ و ۳۰۰ میلی گرم به ازای هر کیلو وزن بدن عصاره آنفوزه بصورت تزریق درون صفاقی (IP) روزانه و به مدت ۱۴ روز دریافت کردند. پس از پایان دوره، خون‌گیری از قلب بعمل آمد و نمونه‌ها در ۳۰۰۰ دور به مدت ۱۵ دقیقه سانتریفیوژ و سرم خون برای آنالیز فراستنجه‌های خونی استفاده شد. اندازه‌گیری انسولین با دستگاه الایزا و سایر متابولیت‌ها با اتوآنالایزر انجام شد. آنالیز آماری نتایج با روش GLM نرم افزار آماری SAS انجام شد.

یافته‌ها: نتایج آزمایش نشان داد که با افزایش غلظت عصاره، غلظت آنزیم‌های کبدی *ALT* و *AST* افزایش می‌یابد و سطح ۳۰۰ میلی گرم عصاره تفاوت معنی‌داری به لحاظ غلظت آنزیم‌های یاد شده، با گروه کنترل داشت. افزایش غلظت این آنزیم‌ها احتمالاً بدلیل افزایش سنتز یا آسیب بافتی کبد می‌باشد. سطح ۳۰۰ میلی گرم عصاره بالاترین غلظت گلوکز را نشان داد. غلظت انسولین سرم با افزایش سطح عصاره افزایش یافت. غلظت ۳۰۰ میلی گرم عصاره باعث افزایش میزان کلسترول در مقایسه با گروه کنترل شد. تری‌گلیسرید سرم رت‌های تیمار شده با ۷۵ میلی گرم عصاره در مقایسه با گروه کنترل بطور معنی‌داری پایین‌تر بود. اثرات کاهش‌دهنده‌گی چربی خون عصاره آنفوزه احتمالاً بدلیل ترکیبات مختلف فلاونوئیدی و ترپن‌وئیدی موجود در عصاره است که با تأثیر بر اکسیداسیون چربی‌ها و دفع کلسترول از صفر، سبب کاهش کلسترول و چربی خون می‌شود.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج بدست آمده از این پژوهش، عصاره آنفوزه در غلظت‌های ۷۵ و ۱۵۰ سبب بهبود وضعیت ساخت و ساز قند و چربی و غلظت ۳۰۰ میلی گرم به ایجاد اثرات سمی و افزایش چربی خون منجر می‌شود.

کلمات کلیدی: آنفوزه، لیپوپروتئین، متابولیسم، رت ویستار